

مجموعه قوانین، آیین نامه‌ها و بخشنامه‌های بانک مرکزی در خصوص ارز، رفع تعهدات ارزی و مابه‌التفاوت نرخ ارز

گردآوری

دکتر حسین قربانیان

عضو هیئت علمی دانشگاه

وکیل پایه یک دادگستری

www.ketabo.ir

منسب مطالعات و پژوهشهای حقوقی

تهران - ۱۴۰۰

عنوان قرارداد	ایران. قوانین و احکام
عنوان و نام پدیدآور	مجموعه قوانین، آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های بانک مرکزی در خصوص ارز، رفع تعهدات ارزی و مابه‌التفاوت نرخ ارز/گردآوری حسین قربانیان؛ ویراستار سودابه رسولی.
مشخصات نشر	تهران: موسسه مطالعات و پژوهشهای حقوقی شهر دانش، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۱۳۴ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۴۷۵-۱۴۱-۴
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
موضوع	ارز -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	Foreign exchange -- Law and legislation -- Iran
شناسه افزوده	قربانیان، حسین، ۱۳۵۸ - گردآورنده
رده بندی کنگره	KMH۳۵۳۸
رده بندی دیویی	۳۴۳/۵۵۰.۳۲
شماره کتابشناسی ملی	۸۶۶۹۹۵۰

با مراجعه به فروشگاه اینترنتی شهر دانش از مزایای خرید آنلاین و تخفیف ویژه برخوردار شوید.

www.shahredanesh.com

عنوان	مجموعه قوانین، آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های بانک مرکزی در خصوص ارز، رفع تعهدات ارزی و مابه‌التفاوت نرخ ارز
گردآوری:	دکتر حسین قربانیان
ناشر:	مؤسسه مطالعات و پژوهشهای حقوقی شهر دانش
ویراستار و صفحه‌آرا	سودابه رسولی
طراح جلد	زهرا کریمی
نوبت چاپ	اول
تاریخ چاپ	۱۴۰۰
شمارگان	۵۰۰
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۴۷۵-۱۴۱-۴
بهاء	۸۵,۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ است.

تهران - خیابان کریمخان زند - خیابان سنایی - خیابان نهم - خیابان گیلان - پلاک ۵
 کد پستی ۱۵۸۵۷۴۳۱۱۱ صندوق پستی: ۱۵۸۷۵/۴۵۳۹ تلفن: ۸۸۸۱۱۵۸۱ نمابر: ۸۸۸۱۱۵۸۰
 Email: publication@sdil.ac.ir Website: <http://www.sdil.ac.ir>

به نام خداوند جان و خرد

سخن ناشر

توسعه ادبیات حقوقی در هر کشور، نقش مهمی در پیشرفت نظام حقوقی آن کشور ایفاء می‌نماید. اندیشمندان و پژوهشگران دنیای بیکران حقوق که شیفته نظم‌اند و سرباز عدالت، آموزه‌های علمی و تجربیات عملی خویش را به جامعه حقوقی عرضه می‌دارند تا بتوانند در تثبیت و تنویر نظم اجتماعی و استقرار عدالت و اصلاح و پیشرفت کشور سهیم گردند.

قانون‌گذار فهیم و آگاه، هیچ‌گاه در مقام تهیه پیش‌نویس و مهیا شدن جهت وضع قانون، خود را بی‌نیاز از ادبیات و دکتترین حقوقی کشور و مشورت با خبرگان نخواهد یافت و هیچ‌گاه مصوبات قبلی خویش را دائمی و مصون از نقد و اصلاح قلمداد نخواهد نمود. قضات متخصص و عدالت‌پیشه نیز نقد علمی و منصفانه آرای خود را مایه تکامل و پیشرفت می‌دانند.

دانشکده‌های حقوق که به تأموریت خطیر تربیت قضات، وکلا، مشاوران حقوقی، سردفتران، پژوهشگران و اساتید حقوق و فقه همت می‌گمارند علاوه بر اینکه از آموزه‌های علمی و قضایی کشور بسیار بهره می‌برند متقابلاً رسالت مهمی در غنی‌سازی ادبیات و دکتترین حقوقی کشور برعهده دارند.

کشور ایران به‌ویژه در دو دهه اخیر پیشرفت قابل‌توجهی در توسعه کمی ادبیات حقوقی کشور را شاهد بوده است. تعداد کتب و نشریات حقوقی منتشره در کشور طی بیست سال اخیر، به نسبت گذشته به مراتب افزایش یافته است. این دستاورد را باید به فال نیک گرفت و امیدوار بود که این پیشرفت کمی به همین میزان با توسعه‌ای کیفی در بارور شدن دکتترین حقوقی موردنیاز کشور همراه باشد و با احترام به حقوق مالکیت فکری دیگران انتشار یابد.

انتشارات مؤسسه مطالعات و پژوهشهای حقوقی شهر دانش که همواره سعی داشته است علاوه بر انتشار آثار حاصل از تحقیقات پژوهشکده حقوق، به‌صورتی هدفمند و با ارزیابی علمی به گزینش و چاپ و انتشار کتاب‌های حقوقی در حوزه‌ها و موضوعات موردنیاز جامعه حقوقی کشور مبادرت ورزد، زحمات جناب آقای دکتر حسین قربانیان در گردآوری کتاب مجموعه قوانین، آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های بانک مرکزی درخصوص ارز، رفع تعهدات ارزی و مابه‌التفاوت نرخ ارز را ارج نهاده، امیدوار است این کتاب مورد استقبال جامعه حقوقی کشور و مورد استفاده متولیان امر قرار گیرد.

وحید اشتیاق

فهرست مطالب

.....	سخن ناشر	۵
.....	درآمد	۶
.....	بخش اول: قوانین و آیین نامه ها	۱۳
.....	قانون اجازه تفتیش و نظارت در خرید و فروش اسعار خارجی به وسیله کمیسیون نرخ اسعار	
.....	مصوب لیل ۶ اسفند ماه ۱۳۰۸ شمسی	۱۵
.....	از قانون متمم قانون تفتیش اسعار خارجی مصوب ۳۱ تیر ماه ۱۳۰۹ شمسی	۱۸
.....	از قانون راجع به آزادی معامله و نرخ اسعار خارجی مصوب ۲۴ بهمن ماه ۱۳۱۰ شمسی	۱۸
.....	قانون راجع به معاملات اسعار خارجی مصوب ۱۰ اسفند ماه ۱۳۱۴	۱۹
.....	قانون اصلاح ماده دوم قانون مصوب ۱۸ خرداد ماه ۱۳۲۷ مصوب ۳۱ تیر ماه ۱۳۲۷	۲۱
.....	قانون راجع به واگذاری معاملات ارزی به بانک ملی ایران مصوب ۲۴ اسفند ماه ۱۳۳۶	۲۲
.....	از آیین نامه اجرایی قانون واگذاری معاملات ارزی به بانک ملی مصوب ۱۳۳۷/۰۱/۳۰	۲۳
.....	از قانون پولی و بانکی مصوب ۱۳۳۹/۰۳/۰۷	۲۴
.....	از قانون پولی و بانکی مصوب ۵۱/۰۴/۱۸	۲۴
.....	از قانون گذرنامه مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۰	۲۴
.....	لایحه قانونی ممنوعیت خروج بدهکاران بانک ها مصوب ۵۹/۲/۲۰	۲۵
.....	از قانون تعزیرات حکومتی مصوب ۱۳۶۷/۱۲/۲۳ مجمع تشخیص مصلحت نظام	۲۵
.....	از قانون مجازات اخلاگران در نظام اقتصادی کشور مصوب ۶۹/۰۹/۱۹	۲۸
.....	از قانون نحوه اعمال تعزیرات حکومتی راجع به قاچاق کالا و ارز مصوب ۷۴/۰۲/۱۲ مجمع	
.....	تشخیص مصلحت نظام	۳۰
.....	قانون استفساریه نسبت به مواد (۱) و (۱۳) قانون مقررات صادرات و واردات مصوب ۱۳۷۲ ...	۳۱
.....	رأی وحدت رویه ۶۷۸ - ۱۳۸۴/۴/۲۸ شماره ۴۹۷۹ هـ/ ۱۳۸۴/۵/۱۱ پرونده وحدت رویه ردیف	
.....	۸۳/۸ هیأت عمومی	۳۲
.....	از آیین نامه اجرایی قانون مبارزه با پول شویی تاریخ تصویب ۱۳۸۸/۰۹/۱۱ هیأت وزیران	۳۴
.....	از قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۲/۱۰/۳ با اصلاحات مصوب ۱۳۹۴/۷/۲۱	۳۵

- بخش دوم مصوبات هیئت وزیران و بخشنامه‌های بانک مرکزی..... ۳۷
- از بخش اول مجموعه مقررات ارزی (واردات کالا و خدمت) ۳۹
- از بند «ج» واردات کالا و کالا - خدمت از طریق ثبت سفارش برات اسنادی دیداری - مدت‌دار مصوبه شماره ۶۰/۱۰۳۸ مورخ ۹۰/۱۲/۱۴ از مجموعه مقررات ارزی بخش اول «واردات کالا و خدمت»..... ۳۹
- بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۳۸ مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۰۳ بانک مرکزی ۳۹
- بخشنامه شماره ۹۲/۵۱۵۴ مورخ ۱۳۹۲/۰۱/۱۷ بانک مرکزی ۴۲
- بخشنامه شماره ۹۲/۱۶۲۴۶ مورخ ۱۳۹۲/۰۱/۲۶ بانک مرکزی ۴۳
- بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۰۶ مورخ ۱۳۹۲/۰۴/۰۹ بانک مرکزی ۴۴
- اصلاحیه مواد ۱، ۲، ۳، ۴ و ۵ بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۳۸ مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۳ و نامه عمومی شماره ۹۲/۵۱۵۴ مورخ ۱۳۹۲/۱/۱۷: ۴۴
- از بخش اول مجموعه مقررات ارزی (واردات کالا و خدمت) ۴۶
- از بخش ۳- تأمین وجوه اعتبار اسنادی دیداری مصوب ۶۰/۱۰۱۰ مورخ ۱۳۹۲/۰۶/۲۸ از مجموعه مقررات ارزی بخش اول «واردات کالا و خدمت»..... ۴۶
- دستورالعمل چگونگی رسیدگی به ایفای تعهدات ارزی گذشته: بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۱۵ مورخ ۱۳۹۲/۹/۱۶ ۴۶
- رای شماره ۱۶۲۹ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع ابطال ماده ۴ دستورالعمل شماره ۶۰/۱۰۱۵ - ۹۲/۰۹/۱۶ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران..... ۴۹
- بخشنامه شماره ۹۲/۱۶۲۴۶ مورخ ۹۲/۰۱/۲۶ بانک مرکزی ۵۷
- بندهای الف و ب از بخشنامه ۹۲/۱۶۲۴۶ - ۱۳۹۲/۱/۲۶ بانک مرکزی ۵۸
- بند ۱ و ردیف ۱-۱ بخشنامه ۹۲/۱۲۹۰۷۵ - ۱۳۹۲/۵/۱ بانک مرکزی ۵۸
- رای هیأت عمومی دیوان عدالت اداری ابطال بندهای الف و ب بخشنامه شماره ۹۲/۱۶۲۴۶ - ۱۳۹۲/۰۱/۲۶، بند یک و ردیف ۱-۱ بخشنامه شماره ۹۲/۱۲۹۰۷۵ - ۱۳۹۲/۵/۱ و مواد ۱ و ۲ بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۱۵ - ۹۲/۰۹/۱۶ و بند ب شماره ۶۰/۱۰۰۶ - ۱۳۹۲/۴/۰۹ (شماره دادنامه: ۷۲۹ الی ۷۳۷) ۵۹
- از بخش اول مجموعه مقررات ارزی (واردات کالا و خدمت) ۶۵
- از بخش ه) مراحل اجرایی مصوبه شماره ۶۰/۱۰۰۸ مورخ ۱۳۹۴/۰۸/۱۰ از مجموعه مقررات ارزی بخش اول «واردات کالا و خدمت»..... ۶۵
- از بخش اول مجموعه مقررات ارزی (واردات کالا و خدمت) ۶۶

از بخش الف) واردات کالا و خدمت از خارج از کشور به منطقه آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی و از منطقه مذکور به داخل سرزمین اصلی (مصوبه شماره ۹۶/۳۰۸۷۴۰ مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۲۹)	۶۶
از مجموعه مقررات ارزی بخش اول «واردات کالا و خدمت»	۶۷
مصوبه شماره ۴۳۵۳/ت/۵۵۳۰۰ ه مورخ ۹۷/۰۱/۲۲ هیأت وزیران	۶۷
دستورالعمل و ضوابط اجرایی تصویب‌نامه شماره ۴۳۵۳/ت/۵۵۳۰۰ ه مورخ ۱۳۹۷/۰۱/۲۲	۷۰
درخصوص ساماندهی و مدیریت بازار ارز مصوب ۱۳۹۷/۰۲/۰۲	۷۰
با اصلاحات و الحاقات بعدی	۷۰
بخشنامه شماره ۹۷/۱۱۴۰۳۶ مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۰۹ بانک مرکزی درخصوص ترخیص کالا قبل از تأمین ارز در سامانه نیما	۷۲
مصوبه هیأت وزیران به شماره ۶۱۱۲۹/ت/۵۵۰۵۶ ه مورخ ۱۳۹۷/۰۵/۱۰ و (اصلاحی مصوبه ۱۶۰۰/ت/۵۵۶۹۲ ه مورخ ۹۷/۱۲/۰۱ هیأت وزیران)	۷۳
متن شماره ۶۳۷۹۳/ت/۵۵۶۳۳ ه مورخ ۱۳۹۷/۰۵/۱۶ و مصوبه هیأت وزیران با اصلاحات بعدی (اصلاحی شماره ۷۰۲۲۰/ت/۵۵۶۳۳ ه مورخ ۱۳۹۷/۰۵/۲۹) و (اصلاحی مصوبه هیأت وزیران ۱۶۹۳۶۸/ت/۵۵۷۸۹ ه مورخ ۹۷/۱۲/۰۵)	۷۵
رأی شماره ۱۶۳۳ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع اطلاق بند ۵ مصوبه شماره ۶۳۷۹۳/ت/۵۵۶۳۳ ه - ۱۳۹۷/۰۵/۱۶ هیأت وزیران و بند ۱ بخشنامه شماره ۵۹۴۰۷۸/۹۷ - ۱۳۹۷/۰۵/۲۰ اداره کل مرکز واردات و امور مناطق آزاد و ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران در حد نظر فقهای شورای نگهبان از تاریخ تصویب	۸۳
رأی شماره ۷۴۹ مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۸ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری	۸۶
درخصوص اطلاق بند ۵ تصویب‌نامه شماره ۷۰۲۲۰/ت/۵۵۶۳۳ ه - ۱۳۹۷/۰۵/۲۹ هیأت وزیران	۸۶
تصویب‌نامه هیأت وزیران درخصوص اصلاح مصوبه شماره ۶۱۱۲۹/ت/۵۵۰۵۶ ه مورخ ۹۷/۰۵/۱۰ موضوع «واریز مابه‌التفاوت ریالی نرخ ارز دریافتی با نرخ ارز در روز بازپرداخت برای کلیه واردکنندگان کالا با نرخ ارز مرجع»	۹۰
بند ۹ بخشنامه شماره ۹۷/۰۵/۲۰ - ۱۷۲۱۰۴/۹۷ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران	۹۱
بخشنامه شماره ۹۷/۰۵/۲۷ - ۱۸۱۴۰۷/۹۷ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران	۹۱
رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۹۸۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۲۶۲۰ مورخ ۹۸/۰۹/۰۵ درخصوص حذف بند ۹ بخشنامه شماره ۹۷/۱۷۲۱۰۴ - ۱۳۹۷/۰۵/۲۰ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران	۹۱

- بخشنامه ۹۷/۱۸۸۹۳۱ مورخ ۹۷/۰۶/۰۳ بانک مرکزی در خصوص چگونگی اخذ مابه‌التفاوت
نرخ ارز بابت کالاهای وارداتی ۹۵
- بخشنامه شماره ۹۷/۴۵۶/۱۸۶۹ مورخ ۹۷/۱۲/۱۸ بانک مرکزی ۹۶
- بخشنامه شماره ۹۸/۵۸۸۷۸ مورخ ۹۸/۰۲/۲۵ بانک مرکزی ۹۸
- بخشنامه شماره ۹۸/۶۹۹۲۷ مورخ ۹۸/۰۳/۰۲ بانک مرکزی ۹۸
- بخشنامه ۸۰۶۶۱ مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۲ بانک مرکزی ۹۹
- بخشنامه شماره ۹۸/۱۰۰۱۸۶ مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۸ بانک مرکزی ۱۰۰
- رأی شماره ۲۷۵ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع ابطال بندهای ۱، ۲ و ۳ بخشنامه
شماره ۹۸/۱۰۰۱۸۶ - ۹۸/۰۳/۲۸ و بخشنامه شماره ۵۸۸۷۸/۹۸ - ۹۸/۰۲/۲۵ بانک مرکزی
جمهوری اسلامی ایران به تبعیت از نظر فقهای شورای نگهبان از تاریخ تصویب ۱۰۱
- بخشنامه شماره ۹۸/۱۳۶۶۹۰ مورخ ۱۳۹۸/۰۴/۲۵ بانک مرکزی ۱۰۷
- بخشنامه شماره ۹۸/۱۳۸۰۰۵ مورخ ۱۳۹۸/۰۴/۲۶ بانک مرکزی ۱۰۷
- بخشنامه ۹۸/۱۶۱۰۹۳ مورخ ۹۸/۰۵/۱۳ بانک مرکزی (سازوکار اخذ مابه‌التفاوت نرخ ارز
به‌طور کلی برای کالاهایی که گروه‌های آنها از گروه ۱ به گروه ۲) ۱۰۸
- تبصره (۱) درخصوص واردات گوشت قرمز، کاغذ، کره خوراکی، حبوبات و چای بخشنامه شماره
۹۸/۱۵۶۴۲۱ مورخ ۹۸/۰۵/۰۹ این اداره ملاک رسیدگی و اقدام جهت اخذ مابه‌التفاوت نرخ ارز
می‌باشد. ۱۰۹
- مصوبه شماره ۱۳۰۴۲۶/ت ۵۶۸۶۸ مورخ ۱۳۹۸/۱۰/۱۰ هیأت وزیران ۱۰۹
- بخشنامه شماره ۹۹/۱۰۵۸۴ مورخ ۹۹/۰۱/۲۴ بانک مرکزی ۱۱۰
- بخشنامه ۹۹/۱۰۶۲۹۰ مورخ ۹۹/۰۴/۱۲ بانک مرکزی (تعیین مابه‌التفاوت قطعی) ۱۱۰
- چگونگی دریافت مابه‌التفاوت قطعی نرخ ارز به‌طور قطعی به میزان ۴۸۰۰۰ ریال به ازای هر
دلار منوط به ترخیص کالا تا پایان سال ۱۳۹۸ ۱۱۱
- چگونگی دریافت مابه‌التفاوت قطعی نرخ ارز کالاهای گوشت قرمز، حبوبات، چای و کاغذ از
ابتدای سال ۱۳۹۹ ۱۱۱
- چگونگی دریافت مابه‌التفاوت قطعی در صورت تغییر گروه کالایی تا پایان سال ۱۳۹۸ و عدم
ترخیص کالا به‌دلیل فورس مازور ۱۱۱
- چگونگی دریافت مابه‌التفاوت قطعی درخصوص تعرفه‌های شماره‌های ۷ و ۸ مربوط به وزارت
جهاد کشاورزی و ترخیص کالا از ۹۹/۰۱/۲۰ ۱۱۱